

***«Життя
в обіймах квітів»***

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної військової адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара

Життя в обіймах квітів

Бібліографічна розвідка

УДК 016:75(477.53)
Ж 66

Укладач: *Надія Карпінська*

Життя в обіймах квітів: до 125 річчя від дня народження Катерини Білокур) : бібліограф. розвідка / Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара ; уклад. Н. Карпінська. – Полтава : ПОБЮ імені Олесь Гончара, 2025. – 24 с.

Розвідка розповідає про долю художниці-самоучки з Богданівки Пирятинського повіту Полтавської губернії (нині – Яготинський район Київська область), її творчий доробок, що підкорив світ, та видатних особистостей, які відіграли особливу роль у її житті.

Рекомендовано старшокласникам, студентам, викладачам та всім, хто цікавиться видатними особистостями України.

ЗМІСТ

<i>Від укладача</i>	4
<i>Мисткиня, яка народилася на межі століть</i>	5
<i>Феномен творчості Білокур</i>	12
<i>Внесок Катерини Білокур в історію мистецтва України</i>	14
<i>Відзнаки та нагороди</i>	15
<i>Ушанування пам'яті</i>	15
<i>З цікавого</i>	16
<i>Іменний покажчик</i>	18
<i>Бібліографічні джерела</i>	19
<i>Електронні ресурси</i>	22

Від укладача

Багата українська земля на славних жінок. Невмирущу та божественну енергію несуть справжні Берегині. Серед них ім'я народної мисткині Катерини Білокур (07.12.1900 – 10.06.1961). Чарівна природа рідного села Богданівки, розмай дерев, квітів, зеленого руна трав стали для самотньої українки академією мистецтв. Ім'я Катерини Білокур, художниці з народу, яка демонструвала у своїх картинах нетлінну красу й багатство української природи, щедрю родючість її землі – назавжди увійшло в історію українського та всесвітнього народного мистецтва.

«Чарівницею з Богданівки» назвав Олесь Гончар художницю. Чарівниця... під дотиком її пензля найбуденніші, здавалось би, речі постають як вінець творіння працелюбної людини; кожне стебельце, кожна гілочка, кожна квітка співають хвалу Життю.

Своє духовне кредо Катерина Василівна висловила в листі від 12 листопада 1946 року до працівників Центрального будинку народної творчості: *«А може, ви мовчите і нічого не пишете мені, мо, ви незадовільнені моєю працею, що я малюю лише квіти? Так як же їх не малювати, як вони ж такі красиві?.. Ой, Боже ж мій, як глянеш кругом, то та гарна, а та ще краща, а та ще чудовіша! Та начебто аж схилиються до мене, та як не промовляють: «Хто ж вас тоді буде малювати, як ти нас покинеш?»». То я все на світі забуду – та й знов малюю квіти...».*

Бог подарував Україні і світу художницю, яка свої полотна щедро засівала мальвами, калиною, жоржинами, барвінком, крученими паничами, соняшниками, колоссям жита, пшениці, нагідками, ромашками, чорнобривцями... – садовими та польовими квітами рідної землі. Залишивши по собі картини – квіти-діти, які дивують, хвилюють, вражають усіх, хто їх бачив у музеях країни, Катерина Білокур була наділена ще й неабияким даром художнього слова та могла б за сприятливих обставин подарувати українській літературі шедеври малої прози.

Бібліографічна розвідка *«Життя в обіймах квітів»* містить описи джерел, статей з періодичних видань, збірників, енциклопедій, які є у фонді бібліотеки та електронних ресурсів. Матеріал складається з дев'яти розділів, передмови, іменного покажчика. Бібліографічні описи здійснено згідно з чинними державними стандартами та згруповано в алфавітному порядку за прізвищем авторів або назвами творів.

Видання призначене учнівству, студентству, викладачам, бібліотечним фахівцям та читачам, які зацікавлені історією нашого краю.

Електронна версія бібліографічної розвідки розміщена на сайті Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва імені Олесь Гончара https://libgonchar.org/index.php?option=com_content&view=article&id=5&Itemid=5&lang=uk та блозі «Світ бібліографа» <https://polbibliograf.blogspot.com>

Мисткиня, яка народилася на межі століть

«Як тебе прославити, рідна земле?
Не одною квіткою змалювати,
не одним кущем чи деревом,
а всю тебе показати – широку,
прекрасну й родючу!»
Катерина Білокур

Вона мала парадоксальну долю народитися на межі століть серед селян. Отримала потужний талант там, де реалізувати його було практично неможливо, була хрещеною «на Катерину» й не усвідомлено напропорочила собі таке ж непросте, й по-своєму подвижницьке життя. Документів про життя Білокур до 1940 року залишилося вкрай мало, достовірну й задокументовану інформацію маємо лише щодо останньої третини її життя – з 1940-го року. Все решта – здебільшого з листів, усних переказів, з кількох рисунків, із загальної історичної ситуації, експонатів краєзнавчих музеїв тощо.

Катерина Білокур народилася **7 грудня 1900 року** в селі Богданівка Пирятинського повіту Полтавської губернії (нині – Яготинський район Київська область).

Батько був працювитою, заможною людиною, мав 2,5 десятини орної землі, тримав худобу. У родині були ще двоє синів – Григорій та Павло.

У 7 років Катерина самотужки навчилася читати – батько на Різдво привіз із базару букваря. А раз так, то навіщо віддавати її в школу, постановили батьки. Нехай сідає за прядку та й можна ще зекономити на одязі та взутті. До того ж не буде відволікатися від домашньої роботи. *«На цьому моя початкова, середня і вища освіта закінчилася»*, – з гіркотою пригадувала пізніше Катерина Василівна.

Перші свої малюнки вона робила вуглинкою з печі. Якось без дозволу взяла Грицькового зошита й олівця і розмалювала сторінки кониками. Брат поскаржився батькові, той порвав малюнки і вкинув у вогонь. Мати, лупцюючи, сварила: «Не дай боже, стервигу, за цим дійством побачить тебе хтось із односельців, та тебе ж ніхто і сватати не прийде!» Відтоді Катерині суворо заборонили малювати. Мусила ховатися, але улюбленого заняття не покинула.

То хто ж зацікавив Катерину Василівну малюванням? Батьки не те що зацікавлювали її малюванням, а навіть нещадно карали за це! Білокур згадувала: *«В будні мені малювати заборонялось, а лише в неділю, після обіду, як уже все впорая, тоді мов хоч іди до дівчат гуляти, хоч читай, хоч головою своєю неспокійною об пень бийся, – аби щоб на вечір поратись прийшла»*.

Сама художниця про свої перші кроки у мистецтві згодом згадувала так: *«Украла у матері кусочок білого полотна та взяла вуглину... І я намалюю з*

одного боку полотна що-небудь, надивлюсь-намилуюсь, переверну на другий бік – і там те саме. А тоді виперу той кусочок полотна – і знов малюю... А одного разу... намалювала не краєвид, а якихось видуманих птиць... Мені було радісно на душі від того, що я таке зуміла видумати! І дивилась на той малюнок, і сміялась, як божевільна... От мене на цьому вчинку і поймали батько та мати. Малюнок мій зірвали і кинули в піч... «Що ти, скажена, робиш? ... Але куди я не йду, що я не роблю, а те, що я надумала малювати, – слідом за мною... Обідно мені на природу, що так жорстоко зі мною обійшлася, наділивши мене такою великою любов'ю до того святого малювання, а тоді відібрала всі можливості, щоб я творила тую чудову працю во всю шир мого таланту!». «А про справжнє малярство я в своїй сім'ї не чула і не знала, що воно на світі є», – писала Катерина Василівна.

У 1924 році в село приїхало працювати вчительське подружжя – Іван Григорович і Ніна Василівна Калити. До них дійшли чутки про дивну дівчину. У цій родині вона вперше побачила справжні фарби. Саме Калити подарували їй «Кобзар». Саме до них приходила Катруся малювати на фанері, поцуплених у батька, чи на незагрунтованому шматочку полотна. Іван Григорович був художником-аматором, і дечому навчив прагнучу до творчості дівчину. Невдалу роботу вона кидала, рвала, а потім підіймала, зшивала і плакала, згадуватиме вона по тому. **«І тільки волячою працею доходила я до тої святої істини...».**

Серед небагатьох односельців, що визнавали талант Катерини, був також шанувальник театрального мистецтва Микита Тонконіг – сусід і родич Білокурів. Катерина малювала декорації для сільського самодіяльного театру й сама грала у виставах – «Наталці Полтавці», «Сватанні на Гончарівці», «Наймичці», «Безталанній», обираючи ролі молодиць. А що була гарна на вроду, то залицяльників вистачало. «А малювати дозволите?» – запитувала вона женихів. І жоден не погодився. Нарешті в батька урвався терпець і він сам домовився про сватання. Тоді Катерина, прихопивши гроші, зароблені нею за шиття, вирушила в дорогу – на Чернечу гору, на прощу до Шевченка. Там вона плакала, молилася, просила поради в Тараса Григоровича і присягалася: *«Хоч на старості літ, хоч одного дня, хоч одної години – я таки буду художником».*

Коли Катерина повернулася додому, то, плачучи, попросила в батька прощення. І він змилостивився: дозволив дочці малювати, але тільки в неділю, коли всю роботу по господарству виконає. А от мати не могла змиритися з впертістю дівчини. У листопаді 1933 року в житті художниці-самоучки сталася драма, яка сколихнула все село. Коли Якилина Павлівна у черговий раз почала лаяти дочку за одержимість до малювання гнівними словами: «Краще б ти калікою вродилася, як маєш нас соромити на все село. Іди геть з моїх очей!», Катерина пішла до річки топитися. Це побачив брат Павло і сказав матері. Та теж побігла до річки. Катерина вже зайшла у крижану воду. Тоді материнське серце не витримало і вона вигукнула: «Вернись, моя дитино! А не вернешся, то і я піду

за тобою». Після того випадку батьки дозволили Катерині малювати у часи, вільні від роботи по господарству, і виділили кімнатку для доньчиної майстерні.

Сварився батько, мати дорікала,
Мов прясти, шити та сапати треба.
А дівчину приваблювали квіти,
Сади весняні, синє чисте небо.
Босоніж, в латаній свитині,
Вона шукала папірця шматок,
Щоб змалювати бачене з натури,
Сховавшись від батьків в куток.
Не вчилась, не кінчала академію,
Сама природа вчителем була.
Усе, що є найкраще – від природи,
Та ще від Бога дівчинка взяла.
Отак росла в сільській старенькій хаті,
І ріс талант по днинах, по часах,
Погляньте, скільки квітів й сонця
Художниця подарувала нам.
Он жайворон завис в zenіті,
А он колосся спіле, золотаве,
А он виглядають волошки з жита,
А он троянди червоно-яскраві,
А онде голуби удвох воркують,
А он зозуля щастя кує.
Лиш одного полотна бракує –
Про долю, про життя своє.

(Лідія Ширкунова «Катерині Василівні Білокур»)

Мріючи стати художницею, Катерина Білокур у 1923 році спробувала вступити в Миргородський технікум художньої кераміки. Але її не прийняли через відсутність документа про закінчення семирічки і навіть не глянули на її малюнки. Додому вона поверталася пішки, долаючи майже сто кілометрів. У 1928 році Білокур дізналася про набір студентів до Київського театрального технікуму і ще раз вирішила спробувати свої сили. Але ситуація повторилася: їй знову відмовили з відсутності документа про освіту.

Малювання змінювало стан її душі, підносило. Техніку живопису Білокур опановувала самотужки, осягала секрети композиції на власних помилках. Лікувала малюванням свою душу, повсякчас травмовану нерозумінням і збиткуванням, навіть приниженням, близьких людей. Сам процес живопису, творення картини вводив її в особливий медитативний стан, що відновлював сили. Життя окремої людини в традиційному, жорстко регламентованому суспільстві – пронизане правилами, забобонами й заборонами, а також традиціями. Одна з непохитних народних – дівчина має одружитися, хазяйнувати в обійсті чоловіка, народжувати дітей. Звісно, це пов'язане й з періодом романтичним – закоханістю, любов'ю. До пори до часу не знаючи прикладів іншої реалізації жінки в її селі чи й довкола (поки книжок не начиталася), Катерина загалом і не противилася. Подумувала про можливе сімейне життя. Закохувалася, зустрічалася з хлопцями, мріяла про родинне щастя. Єдина умова, яку висувала своєму ймовірному чоловіку – не боронити їй малювати. І все! Однак це виявлялося неприйнятним не лише для батьків, а й для женихів, навіть тих, хто справді палко кохав Катерину. Вочевидь, щирості сердечної не вистачило нікому з них сприйняти дівчину такою ось дивною для села і найближчого оточення, як вона є.

В Національному музеї українського народного декоративного мистецтва зберігається унікальний експонат – картина «**Квіти за тином**» (1935 р.) – з неї почалася справжня Катерина Білокур, якою ми тепер її знаємо.

Білокур стала відомою художницею в 40 років, а допоміг випадок. Навесні 1940 року вона почула по радіо пісню «Чи я в лузі не калина була» у виконанні **Оксани Петрусенко**, що здалась наче списаною з її ж долі і звернулася до неї з листом, надіславши його на адресу: «Київ, академічний театр, Оксані Петрусенко». Катерина не знала, як розставляти розділові знаки, дуже соромилась того – то намалювала в листі до Оксани також кошик, і в ньому – коми, крапки та інші розділові знаки, тому просить пробачення, що не знає, куди їх ставити і попросила розставити їх в тексті на свій розсуд. Жодного знака не було у жодному її посланні. До листа додала малюнок калини на шматочку полотна. Цей малюнок настільки вразив знамениту співачку, що порадившись із друзями – **Василем Касіяном** і **Павлом Тичиною** – вона звернулася у столичний Центр народної творчості з проханням звернути увагу на творчість сільської майстрині-самоучки. Звідти до обласного Будинку народної творчості надійшло розпорядження: знайти Катерину Білокур і поцікавитися її роботами. Очільник художньо-методичної ради **Володимир Хитько** відвідав Катерину Білокур, вибрав декілька картин й показав їх у Полтаві художнику **Матвієві Донцову**. Той високо оцінив роботи художниці-самоучки: *«Музикальною майстерністю Білокур навіть перевершила знаменитих голландців, оскільки колірна гармонія в неї переходить у музику життя. А це і є найвище мистецтво живопису»*.

Для кожної картини мисткиня мала окремий пензлик. Найкращою палітрою для художниці все життя були шматки скла. А взимку, бувало, додатково могла використати лівий рукав ватника, що слугував їй робочим одягом, коли писала свої полотна. Кожна картина ставала для Катерини часткою твореного власного світу... Здебільшого вона малювала квіти. Нерідко в одній картині поєднувала весняні й осінні – така картина і створювалася з весни до осені. Так, шість жоржин на картині «Колгоспне поле» малювала три тижні.

Кожна квіточка, гілочка, ягідка в рослинному світі художниці любовно, ретельно виписані, виділені, обведені світлим обідком... Крім квітів, Катерина Білокур малювала пейзажі та портрети.

На виставку в Полтаві відібрали три роботи Білокур і запросили її саму на відкриття. Катерина Василівна раділа – її визнали, назвали художником! Через рік, у 1941 р., у Полтавському будинку народної творчості відбулася перша персональна виставка художниці. На той час вона складалася з 11 картин і мала шалений успіх. Катерину Білокур преміювали поїздкою до Москви. У супроводі В. Хитька вона відвідала кращі художні музеї міста і була настільки вражена побаченим, що якийсь час після того не могла взяти пензля до рук. Вона отримувала високі звання, мистецькі нагороди й державні ордени, які давали тільки знаним професіоналам, була висунута на здобуття Сталінської премії... Згадана виставка принесла Катерині Василівні багато радості, але і горя теж: війна з німцями, що невдовзі розпочалася, безслідно поглинула експоновані картини.

Під час Другої світової війни було безжально знищено 11 робіт художниці, які були представлені на першій її виставці в Полтаві. Картини згоріли у пожежі. Не залишилось навіть переліку цих робіт, які були значним успіхом і гордістю художниці.

У часи окупації художниця творчо майже не працювала. За цей час з'явилося всього декілька робіт: «Квіти», «Квіти увечері», «Лілії». Після визволення села від фашистів Білокур створила одні з найкращих своїх творів: «Декоративні квіти» (1945), «Привіт урожаю» (1946), «Буйна» (1947).

У 1944 році Богданівку відвідав директор Державного музею українського народного декоративного мистецтва – **Василь Нагай** і організував закупівлю картин художниці. Саме завдяки йому Національний музей декоративного мистецтва України має найкращу колекцію робіт Катерини Білокур. Її картини почали регулярно експонувати на виставках не тільки у Полтаві, а і в Києві, Москві та

інших містах світу. У 1949 році Катерину Білокур прийняли у Спілку художників України.

Коли у 1948 році помер батько, Катерина залилася з хворою матір'ю, доглядала її і сама почала хворіти – вся хатня робота та господарство були на ній, до того ж додавалися труднощі тогочасного сільського побуту, невлаштованість в особистому житті, біль у застуджених ногах. Згодом до них переїхав брат Григорій із дружиною та 5 дітьми, у домі почалися сварки. У хворій художниці було бажання перебратися поближче до Києва, пожити хоч би на схилі літ у теплій міській квартирі, проте можновладці хотіли бачити селянського генія там, де вона перебувала все життя – в упослідженому селі: «Ото поки живе в Богданівці, то вона і Білокур, а як заберемо її до Києва, то вже Білокур і не буде».

Але мистецтвознавці кажуть, що художниця хотіла мати квартиру у Києві, але сама відмовилася від цієї мрії – не захотівши малювати портрет «великого вождя».

У 1947 році художниці запропонували намалювати портрет Сталіна, і коли б портрет сподобався – це відкрило б перед нею всі двері. Але Білокур відмовилася.

Попри всі труднощі художниця знаходила в собі сили продовжувати малювати. У останні роки життя вона створила такі чудові картини, як *«Півонії»* (1959), *«Букет квітів»* (1959), *«Квіти і овочі»* (1959), *«Натюрморт»* (1960).

Навесні 1961 року в Білокур до болю в ногах додався сильний біль у шлунку. Домашні ліки не допомагали, а в богданівській аптеці необхідних не було. На початку червня 1961 року померла 94-річна матір. Після її похорону художницю забрали до Яготинської районної лікарні. 10 червня їй зробили операцію з приводу раку шлунку. Саме того ж дня вона померла. Похована Катерина Білокур не на цвинтарі, як можна було очікувати, а прямісінько у центрі села, де стоїть тепер пам'ятник, – так вирішила громада Богданівки, котра й досі з великою пошаною ставиться до своєї односельчанки

Селянка Катерина Білокур пережила Голодомор 1932-1933 років, Другу Світову війну, штучний голод 1947 року, злидні і знущення сільської і столичної влади, кпини рідних і прокльони батьків, проте, наперекір злій долі, таки стала художницею. Все життя Катерина Білокур у простій сільській хаті із земляною долівкою, без світла і тепла, доглядала матір, яка померла від раку лише на тиждень раніше від неї самої.

Катерина Білокур лише на п'ять днів пережила власну матір, яку до кінця життя доглядала та берегла, хоч та так і не змирилась з життєвим вибором доньки... Більшість творів Катерини було знищено – злими батьками, у вирі війни... Лишилась тільки сотня картин Катерини Білокур, які можна побачити у Яготинській картинній галереї та в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва у Києві.

Зараз у будинку, в якому вона прожила все своє життя, діє меморіальний музей. Уславилася Катерина Білокур не лише живописом, а й своїми листами, які вже не раз було видано.

Село Богданівка доволі невелике, у ньому проживає трохи менше тисячі жителів. Сьогодні садиба – місце, куди постійно приїжджають як українські туристи, так і гості з-за кордону, адже музей входить у топ пам'яток культури та мистецтва Київщини.

Чудові краєвиди, збережені атрибути творчості, інтер'єри – все це приваблює людей, що знаються на мистецтві та живописі. У музеї до сьогодні вирує дух творчості і це не можна не помітити: картини, листи художниці, її особисті речі, мольберти та фарби – все це надихає. Феномен Катерини Білокур став приводом для того, що її ім'я було внесено до списку сотні найвідоміших українців. Неперевершені та неповторні картини – це душа українки, що відображена у кольорах щастя та свободи.

Останніми роками в Україні вийшло кілька фундаментальних праць, присвячених творчості Катерини Білокур. Найцікавіша – у видавництві «Родовід». Видання **«Я, Білокур Катерина Василівна»** – досконале дослідження архіву художниці (малюнки, листи, щоденники, перші замальовки тощо), що зберігається в Яготинському державному історичному музеї та його філіалах, в Яготинській картинній галереї і Меморіальному музеї-садибі Катерини Білокур у селі Богданівці.

До речі, вісім її картин було включено до експозиції радянського мистецтва на Міжнародній виставці в Парижі (1954 р.).

Пізніше, у 1957 році, зникли безвісти ще дві картини – «Цар Колос» та «Берізонька», що демонструвались на виставці українського мистецтва «Юнеско-57» в Парижі. За офіційними даними їх було викрадено. Інша версія – твори української художниці могли бути подаровані впливовим особам і сьогодні вони, можливо, прикрашають чийось приватну колекцію. Знайти і повернути втрачені

картини в Україну – справа майбутніх дослідників і ентузіастів. Всесвітньо відомий майстер пензля **Пабло Пікассо**, який відвідав виставку «Юнеско-57» в Парижі, був у захваті від картин Катерини Білокур. Він «[...] довго, мов загіпнотизований, стояв перед ними в задумі, а потім

назвав художницю геніальною і, порівнявши її з визначною представницею французького наївного малярства **Серафін Луїз із Санлі**, яка також малювала квіти, кажуть, схвильовано вигукнув: «Аби в нас була такого рівня майстерності художниця, ми змусили б про неї заговорити весь світ!».

*«Якби ми мали художницю такого рівня майстерності,
то змусили б заговорити про неї цілий світ!»
(Пабло Пікасо)*

Феномен творчості Білокур

Дорога в мистецтво для художниці не була встелена пелюстками троянд...

Так склалося, що певні знакові події розділили життя Катерини Білокур приблизно на три частини по 20 років. Остання третина її життя – від сорока літ – найвідоміша й творчо найбільш реалізована. Останні двадцять – врівноважили мінуси попередніх років. Ніби повернули сторлицею покладене на депозит.

Особливий талант мисткині полягає в тому, що ретельна розробка, прописування деталей не заважають цілісності ані структурної композиції, ані колористичної. Природа в полотнах Катерини Білокур завжди вшанована й обожена. Її твори демонструють надзвичайну екологічність світосприйняття та мислення авторки.

Творчість Білокур – парадоксальна. Художниця весь час тягнулася до класичних канонів, але швидко їх таки й ламала. Вона захоплювалася тим, що змальовувала, що підіймає її творіння на щабель вище, й крізь оптику художниці

глядач вже сприймає звичні польові або прихатні квіти як піднесені та екзотичні – вони дарують нові емоції. Мисткиня творила поезію, концентруючи в живописі всі інші свої таланти – пісенність, артистизм, хист до літературного слова, вміння мислити філософічно. А ще – її творчість стала класичним зразком такого явища, як «мистецтво заради мистецтва».

Наприкінці 1950-х, певно, коли стало менше енергії та фізичних сил створювати картини, Катерина Білокур звернулася до ідеї літературної творчості та написала оповідання *«В селі Богданівці Шрамківського району на Черкаській землі»*, а до того вже була *«Казка»*, і ще створила п'єсу на основі драми власного життя, де описала взаємини з рідними та близькими людьми, – там дійовими особами були Батько, Мати, Дочка... На жаль, рукопис п'єси не зберігся.

Те, що Катерина Білокур написала п'єсу, свідчить про філософське осмислення власного життя, ставлення до себе й своєї долі як до явища незвичайного. Вона прагла донести світові власну інтерпретацію свого життя. В цьому прозирає наївна щирість укупі з самоповагою та усвідомленням власної місії. Водночас Катерина Білокур настільки була розчарована тим, що текст не виявився бездоганим і його невисоко оцінили, що в розпачі знищила його...

Напевне, це вже був той період, коли нерви мисткині не витримували напруження від душевних і тілесних страждань. У неї не лише боліли ноги, зникали сили, а й усе сильніше болів шлунок, бо розвивалася вже не перша стадія раку – хвороби, про яку ніхто не відав. На живописі це позначається хіба що педальованим оптимізмом і неминущим захватом щедрістю й повнотою земних плодів, пишних квітів у останніх натюрмортах та букетах художниці: *«Натюрморт»* (1960), *«Букет квітів»* (1960), *«Все йде, все минає»* (кін. 1950-х).

У листопаді 1960 року Катерині Білокур влаштували святкування ювілею. Свято в Богданівці відбулося грандіозне. Дивилася вона на гостей і саме свято з сумом і трохи здивовано... Катерина Василівна загасла 10 червня 1961 року, пропалена-підточена пекельним холодом, у якому жила все життя й не мала жодної надії зігрітися. Її місія несподівано завершилась. Найпотужніші роботи залишилися між 1935-м і 1950-м.

Її були властиві вроджений, а за тим – самовихований смак, чуття міри, гармонії, сила самообмеження і самодисципліни.

**«Квіти
часто нам
говорять
втричі
більше, ніж
слова»
(Василь
Симоненко)**

Творчість Білокур уповні не належить ані до професійного, ані до народного мистецтва, ані до образотворчого фольклору, ані до наївного мистецтва. В цьому – така дражлива своєрідність та привабливість її творів. Вони, не схожі на жодні інші, водночас живлені найрізноманітнішими знахідками світового мистецтва. Ця підключеність до всесвітнього і сучасного інформаційного поля, налаштованість не лише на прийом інформації, а й на творче її перетворення, сила й чистота духу авторки генерували світові шедеври.

Живописний реалізм своїх творів Катерина Білокур доводила до гіперреалістичної точності: зображення кожної рослини – дослідницьке, варте ботанічного, – і водночас сповнене емоційності, символізму та магії.

Довколишню темряву та свої страждання Катерина Білокур переплавляла в гармонійну красу, знаходячи їй джерело, поштовх у найближчому, природному – на городі, в садочку, лісі, лузі, полі... Її така тонка й делікатна натура могутньо і послідовно обертала муки, сумніви та образи не на стражденні полотна, а на острівці з порталами до гармонії. І провідником Катерини Білокур була та маленька синенька ранньовесняна квіточка з її малоліття. Немов зірочка, іскорка, вогник свічки...

Внесок Катерини Білокур в історію мистецтва України

Самобутня художниця Катерина Білокур зробила великий внесок у популяризацію українського народного мистецтва, стала його уособленням, прославила Україну на цілий світ. Вона зуміла сягнути вершин успіху і її ім'я згадують поряд зі славетними художниками-примітивістами – Анрі Руссо, Іваном і Йосипом Генералічами, Марією Примаченко, Ніко Піросманішвілі, Ганною Собачко-Шостак.

В олійному живописі Білокур є внутрішній зв'язок з українською народною вишивкою та ткацтвом, народними традиціями, що сягають глибокої архаїки. Список живописних робіт Катерини Білокур нараховує 82 картини. Це натюрморти, пейзажі, портрети, але більшість з них – квіти, написані з натури, і «квіти-фантазії». Через них вона зображувала на своїх полотнах душевну красу українського народу, мальовничо, з великою любов'ю показувала природу рідного краю.

Білокур активно долучалася до розвитку української національної культури в період, коли Україна переживала складні історичні часи. Її творчість виступала як спроба збереження та підтримки національної ідентичності українського народу.

Після визнання, Катерина Білокур, крім своєї творчої діяльності, вчила мистецтву живопису сільських дітей та молодь Богданівки, просувала українську культуру на міжнародній арені. Її роботи залишили значний слід в українському народному мистецтві та внесли вагомий внесок у збереження та популяризацію національної спадщини.

Без сумніву, доля випробовує тих, хто надумав дійти якої великої мети... Але сильних духом не злякає ніщо. Вони із стиснутими

**Мистецтвознав
ці називали
картини
мисткині
«вишивкою»
олійними
фарбами на
полотні»...**

вустами уперто, сміливо й гордо йдуть до наміченої мети – крок за кроком, усе вперед і вперед... І тоді доля нагороджує їх сторицею і відкриває перед ними всі таємниці справді прекрасного й ніким не перевершеного мистецтва.

Відзнаки та нагороди

- ✚ У **1949** році Катерина Білокур стала членом Спілки художників України.
- ✚ У **1951** була нагороджена орденом «Знак Пошани» та отримала звання Заслуженого діяча мистецтв УРСР.
- ✚ У **1956** їй присвоїли звання Народного художника УРСР.
- ✚ У листопаді **2016** року Український інститут національної пам'яті в межах відзначення 83-х роковин Голодомору в Україні вніс ім'я Катерини Білокур до проекту «Незламні» на знак відзнаки на державному рівні 15 видатних людей, що пройшли через 1932–1933 роки та змогли реалізувати себе.
- ✚ Прізвище Катерини Білокур зазначено у списку **15** найвизначніших людей України.

Ушанування пам'яті

- ❖ У 1977 році в хаті Білокурів в селі Богданівка був створений меморіальний музей-садиба Катерини Білокур. Пам'ятник художниці, що стоїть на його подвір'ї, створив її племінник Іван Білокур, учень майстерні Михайла Лисенка Київського художнього інституту. Малюванню Івана вчила Катерина Василівна, згодом він вибрав ліплення і став скульптором.
- ❖ У Києві, Бучі, Ірпені, Дніпрі, Краматорську, Броварах, Лубнах, Чернігові, Хмельницькому та в інших населених пунктах України є вулиці, названі на честь Катерини Білокур.
- ❖ У червні 1989 р. постановою Ради Міністрів УРСР засновано премію імені Катерини Білокур за визначні твори традиційного народного мистецтва.
- ❖ На честь художниці у 2000 році НБУ викарбував пам'ятну монету.
- ❖ З 2012 року щорічно 9 червня, або в найближчі вихідні дні, в селі Богданівка Бориспільського району Київської області проводиться Міжрегіональний фестиваль народної творчості «Катеринина пісня», присвячений пам'яті художниці.
- ❖ З 12 листопада по 7 грудня 2023 року Національний музей декоративного мистецтва України організовує «Білокурівський листопад», під час якого співробітники музею проводять виїзні лекції, присвячені життю і творчості видатної української художниці.

- ❖ Образ Катерини Білокур відтворено в документальних та художніх фільмах, телесеріалах, театральному мистецтві, музиці, літературі та живописі.
- ❖ До 120-річчя народин Катерини Білокур Google встановив Google-doodle для України на честь художниці, а художник Олег Шупляк на пошану майстрині присвятив композицію.
- ❖ Є така опція як картини в смартфонах. Але, на жаль, навіть кияни далеко не всі знають, що її творами можна помилуватися в центрі Києва, в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва. А нині – ще й з доповненою реальністю. Тобто, картини в Білокурівській галереї музею «оживають» просто на очах – розквітають квіти, племінниці художниці поливають їх з глечика, і навіть рухається трактор на полі... Це стало можливим завдяки інноваційному культурно-мистецькому проєкту «БІЛОКУР», який здійснює Національний музей українського народного декоративного мистецтва за участю 8 музеїв України, Школи Анімації Pause to Play та за підтримки Українського культурного фонду.

Як рухаються картини дивовижної художниці, можна побачити за допомогою мобільного додатку доповненої реальності **SIMO AR**. «Інноваційний проєкт такого масштабу вперше здійснюється на теренах музейного простору України», – розповідає керівниця проєкту, Генеральна директорка музею Людмила Строкова і наголошує, що крім анімованих картин відвідувачі музею можуть дізнатись цікаві подробиці про життя і творчість великої художниці, скориставшись аудіовізуальним гідом до доповненої реальності.

З цікавого

- ✚ Авторка фантазмагоричних квітів, пейзажів та натюрмортів Катерина Білокур була письменною, освіченою людиною, хоча ніколи не вчилася у школі. Читати, писати і малювати навчилася самотужки.
- ✚ В юності Катерина шила людям на замовлення й чудово вишивала. У музеї-садибі художниці в Богданівці експонуються рушники з монограмами «К.Б.» і вишиті нею сорочки.
- ✚ Білокур була гарна на вроду, але не вийшла заміж. У молодості увнеї були залицяльники, але всі вони несерйозно ставилися до захоплення дівчини живописом. Сільські хлопці розраховували на те, що дружина

присвятить себе дому, дітям і побуту. Білокур же не уявляла своє життя без творчості.

- ✚ Катерина Білокур власноруч робила пензлики із котячої та коров'ячої шерсті, вишневих гілочок та жерсті з консервних банок навіть тоді, коли стала визнаною художницею і мала доступ до всього необхідного для роботи. Саморобні пензлики були такі тоненькі, що нагадували голку. Олівцем і аквареллю художниця користувалася не надто охоче, полюбляла олійні фарби. Улюбленими її кольорами були: світло- і темно-червона кіновар, темно-синій кобальт, синій ультрамарин, червоний кадмій та темно-рожевий краплак.
- ✚ Художниця зізнавалася, що картини народжуються у неї в голові, – і хоч куди вона йшла, хоч що робила, картини ці прямували за нею й ніби змушували малювати. Відносилася до квітів як до дітей. Ніколи їх не рвала, розмовляла з ними. Вона писала: *«Я й сама як почну малювати яку картину квітів, то й думаю: оце як цю закінчу, тоді вже буду малювати що-небудь із життя людського, але ж поки закінчу, то в голові заснується цілий ряд картин, та одна другої чудовіші, та одна від другої красивіші. Та начебто аж схилиються до мене, та як не промовляють: «Хто ж нас тоді буде малювати, як ти покинеш?» То я все на світі забуду та й знов малюю квіти»*.
- ✚ Над деякими картинами художниця працювала більше року. У хвилини відчаю вирушала в поле, вчилася в матінки-природи. Недарма ж японці, уздрівши її квітковий іконопис, пропонували створити в Богданівці за свій кошт школу живопису і запрошували художницю в країну Вранішнього Сонця, та вона про це не знала. А якби і знала, то навряд чи погодилася б покинути рідну Україну.
- ✚ Майстерність самоучки Білокур не поступається митцям, які мали академічну освіту. Можливо, якби Катерина не бідувала і не змушена була господарювати, то створила би більше геніальних картин. У листах друзям вона писала, що поки натовпить взимку хату, поки впорається з іншими нагальними побутовими справами, – вже не залишається часу на малювання.
- ✚ Внутрішній світ художниці найповніше відкрив світу український письменник, дослідник творчості мисткині – Микола Феодосійович Кагарлицький, зібравши та видавши листи Білокур, а також – спогади сучасників про неї.
- ✚ Видатний мистецтвознавець – **Стефан Таранушенко** спонукав художницю написати автобіографію. Збереглися 78 листів Катерини Білокур до Стефана Таранушенка та кілька десятків листів від нього. Вони є цінним джерелом інформації про повсякденне життя мисткині, її творчу «кухню», коло захоплень, друзів з кола художників.
- ✚ Катерина Білокур листувалася з **Павлом Тичиною**. Відомо, що у 1957 році поет відправив у Богданівку лікаря **Миколу Фененка**, щоб той

оглянув художницю, яка скаржилася на проблеми зі здоров'ям. Тичина посилав художниці фарби, пензлі, подарував, підписавши, свою збірку поезій «І рости, і діяти».

✚ Картина «Цар колос» Катерини Білокур, що експонувалася в Луврі, загадково зникла і вважається втраченою. Полотно «Берізка», що виставлялося на Міжнародній виставці в Парижі у 1954 році, теж не повернулося в Україну і місце його знаходження невідоме.

✚ Окрім живопису, Білокур цікавили різні види мистецтва – театр, музика, література, прикладне мистецтво... Вона була також талановитою оповідачкою – писала оповідання про своє село, описувала навколишнє життя.

✚ Свої шедеври – картини «Півонії» (1959), «Букет квітів» (1959), «Квіти і овочі» (1959), «Натюрморт» (1960), Катерина Білокур створила в останні роки життя.

Іменний покажчик

Білокур І. 15

Білокур Г. 5

Білокур П. 5, 6

Білокур Я. П. 6

Генералич Й. 14

Генералич І. 14

Донцов М. 8

Кагарлицький М. Ф. 17

Калита І. Г. 6

Калита Н. В. 6

Касіян В. 8

Лисенко М. 15

Нагай В. 9

Петрусенко О. 8

Пікассо П. 12

Піросманішвілі Н. 14

Примаченко М. 14

Руссо А. 14

Серфін Луїз 12

Симоненко В. 13

Собачко-Шостак Г. 14

Строкова Л.

Таранушенко С. 17

Тичина П. 8, 17

Тонконіг М. 6

Фененко М. 17

Хитько В. 8, 9

Шевченко Т. Г. 6

Ширкунова Л. 7

Бібліографічні джерела

Ахінько В. Сестра моя Катя Білокур / В. Ахінько // Українська літературна газета. – 2025. – **Жовт.** – С. 44.

Беркут К. Крізь терни до зірок. Катерина Білокур / К. Беркут // День. – 2019. – 20-21 верес. – С. 13.

Білокур Катерина // Іменем України. 100 митців. XX століття / [автор С. І. Побожій]. – Суми : Університетська книга, 2023. – С. 52.

Білокур Катерина = Kateryna Bilokur : [книга-альбом] / [упорядник Н. Л. Розсошинська]. – Київ : Мистецтво, 2015. – 152 с.

Білокур Катерина Василівна // Провідники духовності в Україні : довідник / за заг. ред. І. Ф. Кураса. – Київ : Вища школа, 2003. – С. 617-618.

Білокур Катерина очима сучасників : спогади, есеї, розвідки з архіву художниці / упорядник М. Кагарлицький. – Київ : Томіріс, 2000. – 432 с.

Білокур К. Фотокнига / К. Білокур. – Київ : Спалах, 2001. – 127 с.

Бочарова С. Чарівна квітка Полтавщини / С. Бочарова // Слов'янський збірник. – Полтава, 2007. – Вип. 6. – С. 199-204.

Волинська О. Я чую тебе. Сплетіння доль Катерини Білокур та Оксани Петрусенко / О. Волинська. – Київ : Віхола, 2024. – 352 с.

Всеукраїнська премія імені Катерини Білокур // Степаненко М. Літературні, літературно-мистецькі премії в Україні / М. Степаненко. – 2014. – С. 45.

Геніальна примітивістка // Гетьман. – 2017. – № 5-6. – С. 10.

Головченко Н. «І Білокур там Катерина свої картини малювала» / Н. Головченко // Слово Просвіти. – 2019. – 20-26 черв. – С. 11.

Діти-квіти // Nominka. Українські імена світової історії / В. Проща. – Київ : Моя книжкова полиця, 2023. – С. 18-23.

Дробаха О. Царство Катерини / О. Дробаха. – Київ : Смолоскип, 2011. – 31 с.

Дробот Н. Твір-опис природи. Чарівний світ полотен Катерини Білокур / Н. Дробот // Українська мова та література. Шкільний світ. – 2019. – № 4. – С. 54-61.

Дученко А. «Хочу бути художником!» / А. Дученко // Гетьман. – 2015. – № 3. – С. 62-65.

Зелінська Р. Віконце у світ Катерини Білокур / Р. Зелінська // Шкільна бібліотека. – 2014. – № 11. – С. 80-82.

Кагарлицький М. Катерина Білокур. Талант від Бога / М. Кагарлицький // Українки в історії / за заг. ред. В. Борисенко. – Київ, 2004. – С. 240-245.

Катерина Білокур // Бабкіна К. Сила дівчат: маленькі історії великих вчинків / К. Бабкіна. – Київ : Книголав, 2018. – С. 38.

Катерина Білокур // Видатні постаті в історії України XX ст. – Київ, 2011. – С. 36-38.

Катерина Білокур. – Полтава : АСМІ, 2011. – 14 с.

Катерина Білокур : альбом / К. Білокур. – Київ : Мистецтво, 1975. – 70 с.

Катерина Білокур (1900-1961) // 100 великих українців. – Київ, 2010. – С. 415-420.

Катерина Білокур // Це зробила вона / наук. ред. Д. Вортман. – Київ : Видавництво, 2018. – С. 45.

Катерина Білокур (1900-1961) : (майстриня народного декоративного живопису) // 100 найвідоміших українців / [під заг. ред. Ю. Павленка]. – [Київ], [2015]. – С. 558-564.

Катерина Білокур (1900-1961) // Клімов А. А. Україна. 101 видатна постать / А. А. Клімов. – Харків : Ранок, 2009. – С. 58.

Катерина Білокур : до 110-річчя від дня народження художниці // ART UKRAINE. – 2011. – № 1. – С. 108-115.

Катерина Білокур: історія однієї боротьби за себе / G. Kavun // Українська літературна газета. – 2020. – 18 груд. – С. 1, 9.

Катерина Білокур: сама собі квітка «любиме-мене-не-покинь» // Тарасенко О. Благословенне жіноче ім'я – Україна (жіночі портрети країни) / О Тарасенко. – Київ : ТОВ «Поліпрінт», 2021. – С. 15-20.

Квіткова посвята Катерині Білокур : каталог виставки творів із фондів музею / Полтавський худож. музей (галерея мистецтв) ім. М. Ярошенка. – Полтава : Видавець С. В. Говоров, 2011. – 24 с.

Клейменова О. Бранка «того святого малювання» / О. Клейменова // Віче. – 2015. – № 13. – С. 70-71.

«Колгоспне поле» К. Білокур (1948-1949 рр.) // 100 найвідоміших шедеврів України. – Київ, 2004. – С. 484-486.

Коляда І. «Я йшла до цієї святої мети навмання, а тобі освітлює моя творчість» Катерина Білокур: народне вчителювання : (до 120-річчя від дня народження) / І. Коляда // Історія в школі. – 2019. – № 11-12. – С. 1-9.

Кохан Л. Квітка-душа : [картини Катерини Білокур «оживають» у київському музеї] / Л. Кохан // Україна молода. – 2020. – 8 верес. – С. 12.

Лісниченко Т. Її квіти ніколи не в'януть : (усний журнал до 119-ї річниці від дня народження Катерини Білокур) / Т. Лісниченко // Початкова школа. – 2019. – № 12. – С. 49-51.

Макаренкова Л. Реалізм у творах українських митців : мистецькі посвітки

для учнів 7-8-х класів із предметів «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво» / Л. Макаренкова // Шкільний світ. – 2020. – № 9. – (Вкл.).

Марченко М. «Життя в обіймах квітів» : (виставка, яка присвячена 120-річчю від дня народження Катерини Білокур) / М. Марченко // День. – 2020. – 20-21 листоп. – С. 24.

Невідомий лист Катерини Білокур // Слово Просвіти. – 2018. – 13-19 груд. – С. 15.

Незвиська Л. Душа-квітка / Л. Незвиська // Шкільний світ. – 2019. – № 8. – С. 39-41.

Нетудихатка Н. Мистецька подорож «Моя квітуча Україна» / Н. Нетудихатка // Мистецтво в школі (музика, образотворче мистецтво, художня література). – 2016. – № 6. – С. 42-49.

Орлова О. Рукотворні квіти Катерини Білокур / О. Орлова // Зарубіжна література в школах України. – 2021. – № 12. – С. 41-45.

Патра С. Натхненні Катериною Білокур / С. Патра // Українська культура. – 2020. – № 1-2. – С. 46-53.

Поліщук Т. Катерина Білокур творила поезію в своїх роботах / Т. Поліщук // День. – 2020. – 14-15 серп. – С. 16-17.

Рашкевич Т. Світ Катерини Білокур / Т. Рашкевич // Веселкові барви: виховні заходи з образотворчого мистецтва. – Харків : Ранок, 2005. – С. 30-36.

Роздобудько І. Ірен Роздобудько про Блеза Паскаля, Вольфі Моцарта, Ганса Андерсена, Катрусю Білокур, Чарлі Чапліна / І. В. Роздобудько. – Київ : Грані-Т, 2008. – 144 с.

Самолевська О. Натхненна сила Катерини Білокур / О. Самолевська // Кіно-театр. – 2021. – № 4. – С. 43-44.

Смолевська О. Шлях до квітів Катерини / О. Смолевська // Слово Просвіти. – 2021. – 1-7 лип. – С. 8-9.

Скалацький К. Катерина Білокур : портрет з натури : етюд-монографія / К. Г. Скалацький. – Полтава : АСМІ, 2012. – 52 с.

Сто найвідоміших українців. – [Київ] : Країна Мрій, [2015]. – 680 с.

Танасійчук М. «Казав я тобі не заступатися за неї, стерву, коли бив» / М. Танасійчук // Країна. – 2020. – № 47. – С. 46-50.

Терес Н. Білокур Катерина Василівна / Н. Терес // Діячі науки і культури України : нариси життя та діяльності / за заг. ред. А. П. Коцура. – Київ : Книги - XXI, 2007. – С. 38-42.

Топська Н. Зачарована квітами / Н. Топська. – Київ : ТОВ «Книжкова база «Альфа», 2017. – 64 с.

Трінчук Я. Штрихи до нерозгаданих кодів творів Катерини Білокур / Я. Трінчук // Слово Просвіти. – 2020. – **3-9 груд.** – С. 15.

Українська художниця, яка вразила Пабло Пікассо та всю Європу // Українська родина. – 2016. – **№ 5-6.** – С. 42-44.

Федорук О. Натхнений дзвінкою музою Катерини Білокур : [Дмитро Іванович Ткач] / О. Федорук // Народне мистецтво. – 2008. – **№ 1-2.** – С. 52-53.

Хало О. І. Катерина Білокур : поема / О. І. Хало. – Полтава : Полтавський літератор, 2001. – 56 с.

Чарівний світ Катерини Білокур. – Полтава : АСМІ, 2005. – 48 с. – (Художниці Полтавщини).

Червоненко В. Українка, що вразила Пікассо / В. Червоненко // Паросток. – 2020. – **№ 4.** – С. 59-61.

Череп-Пероганич Т. Мій янгол – Катерина Білокур / Т. Череп-Пероганич. – Київ : Креативна агенція «Артіль», 2023. – 40 с.

Електронні ресурси

Артюшенко В. У Києві відкрилась ювілейна виставка «Катерина Білокур. Життя в обіймах квітів» [Електронний ресурс] / В. Артюшенко // ZN,UA Дзеркало тижня : [сайт]. – Текст. дані, 2020. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-stolitsi-prezentovali-raritetni-tvori-katerini-bilokur.html> (дата звернення: 17.11.2025). – Назва з екрана.

Дудіна Т. Катерина Білокур: коротка біографія [Електронний ресурс] / Т. Дудіна // Освіта. UA : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу : https://osvita.ua/school/biography/94307/#google_vignette (дата звернення: 15.11.2025). – Назва з екрана.

Катерина Білокур [Електронний ресурс] // Порохівниця : [блог]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://porokhivnytsya.com.ua/2020/12/07/katerina-bilokur/> (дата звернення: 12.11.2025). – Назва з екрана.

Клочко Д. Драма розкоші і швидкоплинності Катерини Білокур [Електронний ресурс] / Д. Клочко // Локальна історія : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://localhistory.org.ua/rubrics/painting/katerina-bilokur-kavun-morkva-kviti/> (дата звернення: 12.11.2025). – Назва з екрана.

Коляструк О. Квіткова Галактика Катерини Білокур [Електронний ресурс] / О. Коляструк // Національна історична бібліотека України : [сайт] . – Текст. дані.

– Київ, 2022. – Режим доступу: <https://nibu.kyiv.ua/exhibitions/566/> (дата звернення: 20.10.2025). – Назва з екрана.

Кульбавська О. Катерина Білокур. Квітка-душа: «Віруєш, малюючи картину, в рід людський і в людяність людини» [Електронний ресурс] / О. Кульбавська // Кульбавська О. В. : [персональний сайт науковця]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: <https://kulbabska.com/news/terra-inkohnita/127-katerina-bilokur-kvitka-dusha-viruesh-malyuyuchi-kartinu-v-rid-lyudskij-i-v-lyudyanist-lyudini> (дата звернення: 14.11.2025). – Назва з екрана.

Марченко М. Катерина Білокур: як музей «оживив» картини художниці, видав інтерактивну книгу і готується до виставки з сюрпризом [Електронний ресурс] // Українська правда : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/culture/2020/09/25/242464/> (дата звернення: 15.11.2025). – Назва з екрана.

Самолевська О. Божествена сутність Катерини Білокур [Електронний ресурс] / О. Самолевська // Хвиля Десни : [блог]. – Текст. дані. – Десна, 2021. – Режим доступу: <https://hviya.com/ekskliuzyvna-khvylya/bozhestvenna-sutnist-kateryny-bilokur.html> (дата звернення: 10.11.2025). – Назва з екрана.

Усенко Л. Півстоліття без Художниці [Електронний ресурс] / Л. Усенко // Урядовий кур'єр : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2011. – Режим доступу: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/pivstolitnya-bez-hudozhnici/> (дата звернення: 10.11.2025). – Назва з екрана.

Чадюк М. Катерина Білокур творила поезію в своїх роботах [Електронний ресурс] / М. Чадюк // День : [сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/article/kultura/kateryna-bilokur-tvoryla-poeziyu-v-svoyikh-robotakh> (дата звернення: 30.10.2025). – Назва з екрана.

Бібліографічний посібник

Життя в обіймах квітів

(до 125 річчя від дня народження Катерини Білокур)

Бібліографічна розвідка

Упорядник:

Карпінська Надія

Редактор

Н. Фенько

Комп'ютерний набір

Н. Карпінська

Комп'ютерна верстка

О. Якубовський

Відповідальна за випуск

С. Сичова

Підписано до друку 19.11.2025 24 стор. Тираж 1 прим.

Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара

36039, м. Полтава, вул. Олеся Гончара, 25 а

[http:// libgonchar.org](http://libgonchar.org)

E-mail: pobugonchara@ukr.net